

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCINJEVA ULICA 8. — TELEFON: 51-22, 51-23, 51-24, 51-25 in 51-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L. Za tuzemstvo: 15.20 L.

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje iz Kraljevine Italije in tuzemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
ostera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO.

Uspešne letalske akcije

Ponovni napadi na aleksandrijsko luko — 11 sovražnih letal sestreljenih — Sovražna križarka torpedirana

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 10. februarja naslednje 619. vojno poročilo:

V pokrajini Ain el Gazala so se spopadli prednjih straž zaleteli za nas ugodno. Letalski oddelki so obstreljevali močne sovražne kolone avtomobilskih vozil, katerih je bilo mnogo uničenih.

Nemški lovec so v več zmagovitih spopadih 11 angleških letal v zraku sestrelili brez lastnih izgub.

Nadaljevali so se napadi nemških letalskih sil na otok Malto. Italijanski bombniki pa s uspehom ponovili v noči 9. t. m. napad na oporišče v Aleksandriji.

Sovražna letala so bombardirala nekatera kraja v Grčiji in porušila nekaj civilnih stavb; med grškimi prebivalstvom je bilo 11 ljudi ubitih in 11 ranjenih.

Skupina naših torpednih letal je v vzhodnem delu Sredozemlja dosegla spremljanje sovražni konvoj in zadela težko križarko.

Rim, 11. febr. s. Dvojna akcija proti uporišču Aleksandrije v Egiptu, ki jo čme-

nja večerajšnje in predvečerajšnje poročilo, je bila izvedena po 47. skupini bombnikov pod poveljstvom polkovnika Marija Rotia. Posadko torpednih letal, ki se sodelovali pri napadu na sovražni konvoj v vzhodnem Sredozemlju, u katerem poročila večerajšnje poročilo, so tvorili poročnik-pilot Kristijan Ardito, maršal Varisco Esio in piloti Gianni Dorando in Gianni Ulde-riko.

Duce sprejel B. v. Schiraha

Rim, 10. febr. s. Večeraj je prisel v Rim državni vodja Baldur von Schirach. V Rimu bo ostal nekaj dni. Gostu so bili odkazani prostori v Villi Madami.

Rim, 11. febr. s. Duce je sprejel Baldurja von Schiracha s katerim se je dolgo pri-srčno razgovarjal o vprašanjih, ki se tičejo organizacije evropske mladine.

Bitka za Singapur

Močne angleške obrambne naprave se rušijo pod silo japonskega orožja
Nadaljnja izkrcanja na singapurskem otoku

Tokio, 11. febr. s. Prve japonske čete so se izkrcale na Singapur v severozapadnem delu imenovanem Tanjongburo. področje, kjer so se čete izkrcale, je močvirnato v globini 200 m, kajti plima in oseka dosega tu razliko 3 metrov. Za tem predelom je popolnoma puščavsko ozemlje, za katerim so Angleži zgradili prvo obrambno erto, obstojajoča predvsem iz strojniških gnezdi in postojank mozarjev. Ob 1.30 popoldne so prve japonske edince zasedle letališče Tengah. Nato izkrcane edince, ki so prekoračile laguno reke Kranji, so pričele z napadom na levo krilo mostišča, kjer je vas Woonpand in so uničile topovske postojake in utrdbe.

Tokio, 11. febr. s. Bitka za Singapur, ki vzbuja pozornost vsega sveta, je v polnem razvoju. V kakšnem stanju je trdnjava, ki predstavlja največjo utrbo Angležev v vzhodni Aziji, kažejo jasno doslej objavljene vesti japonske agencije in listov ter tudi samega angleškega tiska.

Močne obrambe Angležev, za katere so izdali milijone funtov, se rušijo pod silo japonskega orožja in japonske čete vedno znova dokazujejo, da so bile pripravljene in da s svojo sposobnostjo zmagovito napredujejo na otoku, premagujoc vse ovire. Angleške baterije niso mogle preprečiti japonskim četam prekoračenje morskega rova, ki loči Singapur od celine. Japonske čete so se izkrcale ter napadle in zavzele razne odseke in defenzivnih napravah Angležev. Japonskim inženjerem je v predpretekli noči uspelo obnoviti vadiut in most, ki je vezal Johore Bahru z otokom in katerega so Angleži razstrelili. Delo je bilo opravljeno v nekaj urah tako, da so večeraj jutraj ojačanja in oskrbovalni konvoji lahko šla na pomoč silam, ki se bore na otoku.

Japonske čete, ki so prelvčerašnjim zvečer zasedle letališče Tengah v zapadnem predelu otoka, so napadle sovražne sile vzdolž reke Tengah. Polastile so se 10 letal in dveh topovskih baterij. Japonci so odrezali tudi železniško progo, ki gre iz Atwoodlanda.

Edince indijskega topništva, ki so jih Japonci zajeli, so prosile, da bi se lahko združile z japonskimi silami. Njih poveljstvo je izjavilo, da je bila želja indijskih topničarjev, obrniti topove proti svojim stoletnim tlačilcem v njih domovini. Indijske baterije, ki so vstopile v erto, so nato pričele streljati proti Angležem. Izkazale so se s preciznim streljanjem in neutrudnostjo ter navdušenjem oficirjev, podoficirjev in vojakov.

Singapurski radio je utihnil

Rim, 11. febr. s. Londonski radio poroča, da je radio v Singapuru prenehal s svojimi oddajami večeraj ob 12.30.

Johore Bahru, 11. febr. s. Japonsko letalstvo, ki je izvedlo 64 bombardiranj pred izkrcanjem čet na Singapur, je bombardiralo predvsem vojaška središča na otoku s podvojeno silo. Letalske edince generalov Takade, Okamoto, Kitašime in Ogave so neprestano uničevale sovražne položaje Manday, Kakit in Timah ter zlasti utrdb, Ohoangi, oboroženo s 25 topovi velikega kalibra. Nobeno angleško letalo se ni dvignilo, da bi se zoperstavilo akciji japonskih letal.

Pomen Singapura

Tokio, 11. febr. s. V Singapuru, ki je 43 km dolg in 22 km širok otok, je Anglija potrošila 8 milijard za utrdb, ki jih zdaj ogrožajo japonske sile, ki bodo svojo zastavo za vedno tu razvile. Singapur je bil močnejši čimtelj v okviru angleškega imperijalizma. Nadzoroval je okrog 300 milijonov šterlingov, ki jih je Anglija investirala v Vzhodni Aziji. B'1 je donosno pristanišče z 35 svetovnih mest s skupno nad en milijon prebivalcev, med njimi Tokio in Nank'ing. Singapur je bil dohodno pristanišče za 600 milijonov Azijcev in 100 milijonov obočnih Indijcev. Bil je tudi postaja, ki je združevala vse podmorniške kable iz Orienta in v Orient, kajti edini drugi kabel preko Indijskega Oceana gre iz Adena v Port Louis, od koder gre do Kokosovih otokov ter od tu naprej proti Bataviji in Freemantlu.

V Birmi

Tokio, 11. febr. s. Agencija Domej donalava z nekega japonskega oporišča v Birmaciji, da so japonska leta predvečerajšnjim ves dan bombardirala zbirališče so-

vražnih čet in železniške zveze severno od Martabana vzdolž reke Salween. Neka japonska skupina je poglala v zrak železniški material na severni postaji Martabana, dočim je neka druga uničila sedem avtomobilov v teku napada na motorizirano kolono ob zapadni obali reke Salween.

Rangun pod nadzorstvom vojaških oblasti

Saigon, 11. febr. s. Poročajo iz Ranguna, ki ga japonske letalske in kopne sile ogrožajo z jugovzhoda, da je mesto bilo postavljeno pod nadzorstvo vojaških oblasti. Doznava se tudi, da je drugi letalski alarm v Portu Darvinu povzročil med prebivalstvom veliko paniko. Vznemirjenje prebivalstva je tem večje, ker zaradi izredno trdnih tal ni mogoče graditi v mestu polzemskih zaklonišč.

Mantaban zaseden

Tokio, 11. febr. s. Po hudih borbah so japonske čete v Birmaciji večeraj jutraj vkorakale v predmestja Mantabana in so ob 13.40 dokončale zasedbo mesta.

Ameriški odpor na Filipinih

Buenos Aires, 11. febr. s. Poročilo ameriškega vojnega ministrstva javlja, da so čete generala MacArthurja odbile nove napade Japoncev na ameriške položaje utrjenega otoka Corregidorja. Vendar izjavljajo v ameriških uradnih krogi, pravi poročilo, da je malo upanja, da bi mogle ameriške sile neskončno dolgo vzdržati svoje položaje na Filipinih sprico velike premoči sovražnika na ljudeh in potrebščinah.

Poziv k predaji

Poveljnik japonskih čet je z letaki pozval singapursko posadko k predaji, ker je vsak nadaljnji odpor brezupen

Tokio, 11. febr. s. Z japonske fronte poročajo, da so japonska letala odvrila na tisoče letakov med angleške vojake, ki branijo Singapur, s pozivom h takojšnji kapitulaciji. Na letaku je bil podpisan general Jamašita, poveljnik japonskih sil, ki je pozval angleške sile v Singapur k takojšnji predaji in zjamčil, da Angleži in ko zaupajo kavalirstvu Japoncev. V letakih se navaja, da imajo japonske sile na kopnem, na morju in v zraku že oblast nad Mala skim polotokom. Te sile so uničile angleško mornarico na Daljnem vzhodu in si pridobile popolno nadzorstvo nad Indijskim Oceanom in v Pacifiku, kakor tudi v južnovzhodni Aziji.

Ker je Singapur važno angleško prista-

nišče že od 18. stoletja in prometno središče med vzhodno in zapadno civilizacijo, želi o japonske sile preprečiti popolno porušenje mesta. Japonska je prišla za orožje, da uniči krivice in nima namena zavzemati tuje ozemlje. Japonske sile, ki se bore za ta načela, so že porazile vse sovražnike, ki so se jim zoperstavili. Vendar velikodušno nudi roko civilistom in tistim, ki se bodo vdali. Ob tej priliki se za ključuje besedilo v letakih, pozivamo tako šnji predaji vas oficirje in angleške vojake, ki vas v domovini v strahu pričakujejo družine. S tem bi preprečili tudi uničenje miroljubnega civilnega prebivalstva v Singapuru.

Najsvetejši dan Japoncev

2602. obletnica ustanovitve japonskega imperija

Rim, 11. febr. s. Danes proslavlja japonski narod 2602. obletnico ustanovitve imperija, ki je bil ustanovljen 11. februarja leta 660 pred Kristom. Ustanovili ga je cesar Dzinmu Tenno v pokrajini Yamato. Od tedaj vlada dinastija že 26 stoletij neprestano. 11. februar je najsvetejši dan v letu za Japonce. Na ta dan se vsi Japonci v mistiki strnejo okrog prestola sonca. Njih cesarjev in proslavljajo s tisočletnimi obredi obletnice. Ob bobnenju topov pro-

slavlja japonski narod letos ta dan, ko njegove pomorske in letalske eskadrite na ogromnem prostoru dosega velike zmage. Fašistična Italija, ki z obudovanjem sledi japonskim junakom, želi japonskemu orožju vso zmago in japonski sili popolno uresničenje nene sijajne usode v Vzhodni Aziji, ki bo osvobodena od vseh tiranov.

Nadaljevanje na 2. strani

Nemško vojno poročilo

Sovražnik je imel na vzhodu zopet hude krvave izgube — Zavrtnjeni napadi na petrograjskem odseku — Osem sovražnih ladij potopljenih na Atlantiku

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 10. febr. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je izdalo naslednje vojno poročilo:

Na vzhodnem bojišču je sovražnik v nadaljnjih borbah zopet utrpel hude izgube. Naši napadi so se končali s lokalnimi uspehi. 16 sovražnikovih tankov je bilo uničenih. Letalstvo je podpiralo obrambne operacije vojske z učinkovitimi akcijami bombnikov in strmoglavnih letal in je z dobrimi uspehi napadalo prevozna sredstva v vzhodnem delu Krima.

Na petrograjski fronti so se izjavili ponovni napadi močnih sovražnikovih sil. Topništvo je uspešno obstreljevalo vojaško važne objekte v Kronštatu, 25. virmberska motorizirana pehotna divizija in virmberska letalstva sta se posebno odlikovali, ko sta uspešno zavrtili uspešne sovražnikove napade.

Kakor je bilo že objavljeno v posebnem poročilu, so nemške podmornice potopile na Atlantiku 8 sovražnikovih trgovskih la-

dij s skupaj 50.500 br. reg. tonami in 1 korveto, dočim je bila druga ameriška ladja resno poškodovana s torpednim zadetkom šest trgovskih parnikov s skupaj 34.500 tonami je bilo potopljenih ob severno-ameriški obali.

V severni Afriki na obeh straneh izvidniško delovanje. Oddelki nemških bombnikov in strmoglavnih letal so v močnem spremstvu bojnih letal bombardirali sovražnikove motorizirane kolone, oskrbovalna oporišča v Marmariki in v severnem delu Egipta. Na letališčih na tem področju so bila tri sovražnikova letala uničena. V vzhodnem delu Sredozemskega morja so zapadno od Marsa Matruha nemški bombniki napadli s posebnim uspehom močno zaščiten britanski konvoj. Ena lahka križarka, en rušilec in dve veliki transportni ladji sta bili od direktnih bombnih zadetkov resno poškodovani in sta brzkone izgubljeni.

kolitna mun'cije, kakih 100 vozil, poljskih kuhinj itd. Zajeti so bili tudi 145 ujetnikov.

V drugih odsekih te fronte, je beležiti, kakor poročila večerajšnje poročilo glavnega stana, delovanje patrul in topništva na sovražnikovi strani. Na fronti Karelijske črte, se je nadaljevalo delovanje nasprotnega topništva in metalecev bomb. Finsko topništvo je zadelo in uničilo sovražne baterije, utrdbe in strojniška gnezda ter je oteževalo utrjevalna dela. Sovražnik je odgovoril s popolnoma neuspešnim zapornim ognjem. Finska pehota je onemogočila poskuse sovražnih patrul in je uničila velik izvidniški sovražni oddelki. Finsko topništvo je učinkovito obdelovalo sovražne ofenzivne in defenzivne postojanke.

Hrvatski minister dr. Toth v Berlinu

Zagreb, 11. febr. s. V Berlinu je došel hrvatski minister za trgovino dr. Toth.

Letos v Nemčiji ne bo velesejskih prireditev

Berlin, 11. febr. s. Minister za prapagando je v sporazumu z ministrom za gospodarstvo odredil, da v letu 1942 ne bo velesejskih prireditev. Celotno nemško gospodarstvo in ves prometni sistem mora izključno uporabiti za zmago nemškega orožja.

Bivši predsednik Finske umrl

Helsinki, 11. febr. s. Ves finski narod obkokuje prezgodnjo smrt bivšega predsednika republike dr. Laurija Kristijana Relanderja, ustanovitelja finske agrarne stranke, ki je večeraj umrl v starosti 58 let. Relander, ki je bil že od leta 1917 najdelavnejši zastopnik svoje stranke, je bil leta 1919. izvoljen za predsednika v prvem neodvisnem finskem parlamentu, leta 1920. pa je postal guverner Karelije, kjer je bil rojen. Za predsednika republike je bil izvoljen leta 1925. in je predsedoval republiki 6 let.

Velika finska zmaga

V večdnevni borbi so finske čete popolnoma uničile sovjetsko divizijo

Helsinki, 11. febr. s. Doznava se sledeče podrobnosti o veliki finski zmagi v južnem odseku fronte v Vzhodni Kareliji, ki jo omenja poročilo 8. t. m. Mešana sovjetska 387. divizija, ki je bila premeščena na Karelijsko fronto s osrednjega odseka v decembru, je bila s finskim orožjem popolnoma likvidirana. Utrpela je že na področju Oneskga jezera v januarju velike izgube, a je dobila ojačanja s fronte pri Moskvi. Dne 6. t. m. so finske čete obkrožile glavne sile te divizije na 5 km širokem in dolgem področju fronte in jo popolnoma uničile. Od 7. t. m. do 9. t. m. so našli na terenu v tem področju 3.775 sovjetskih padlih vojakov in na stotine ubitih konj. Zajet je bil tudi ogromen plen, obsegajoč 19 topov, 12 metalecev bomb, nad 100 strojne, nad 1.500 pušk in ogromna

Izmenjava funkcij v Zvezi borbenih fašijev

Ljubljana, 10. februarja. V skladu z določbami Glavnega tajnika stranke v odredbenem listu se bo izmenjava funkcij v Zvezi borbenih fašijev v Ljubljani izvršila 12. t. m. ob 10. dopoldne v telovadnici Zveznega poveljstva GILL-a, Bleiweisova 28., v navzočnosti inspektorja Stranke Fosse in sicer med Visokim komisarjem Eksk. Graziolijem in dr. Orlandom Orlandinjem, ki je bil imenovan za novega zveznega tajnika. Slo-

vesnost izročitve funkcij bodo prisostvovali tudi vsi pokrajinski voditelji, inspektor pasov, član direktorija borbenega fašija in ljubljanski voditelji, nadalje člani zvezne disciplinske komisije, politični tajniki in poveljniki ljubljanskega sodišča, zaupnica z ostalimi voditeljicami ženskega fašija, pokrajinski zaupniki fašističnih združenj, voditelji sindikalnih organizacij in zastopstvo skvadristov.

Veleposlanik Bernardo Attolico †

Kakor smo že včeraj na kratko poročali, je v ponedeljek umrl italijanski veleposlanik pri Vatikanu Eksk. Bernardo Attolico.

Rodil se je v Canetu pri Bariju. Bil je star 62 let. V Rimu je dovršil pravne študije. Postal je vseučiliški profesor za gospodarske in finančne vede, pozneje inspektor za izseljenstvo in priseljenstvo. L. 1916. je bil doležen italijanski delegaciji v Londonu, ki je tedaj tam nakupovala vojne potrebščine. Takoj po svetovni vojni je bil civilni komisar za gospodarske in finančne zadeve v Zedinjenih državah. Kot izredni odposlanec je bil pozneje dodeljen Društvu narodov. L. 1920. je bil visoki komisar v Gdansk, leto dni pozneje generalni podtajnik Društva narodov. Tri leta nato je bil imenovan za poslanika v Rio de Janeiro. Poslaniška kariera ga je povela v Moskvo, kjer je bil od l. 1930. do l. 1935., ko je šel za veleposlanika v Berlin, kjer je bil prav tako 5 let. Bil je eden izmed najbolj

aktivnih in najbolj zaslužnih sodržnikov Duceja pri izvajanju politike vedno večjega tovarštva in razumevanja med Italijo in Nemčijo, ki je dovela do ustanovitve osi Rim-Berlin in zavezniške pogodbe, ki je neločljivo vezala usodo obeh velikih revolucionarnih sil. Spomladi l. 1940. je bil premeščen za poslanika pri Vatikanu. Fašistična diplomacija je izgubila enega izmed svojih največjih diplomatov. Poznal je do podrobnosti vse mednarodne probleme in je povsod znal uveljaviti ugled in moč fašistične Italije.

Grof Ciano je bil včeraj dopoldne v palači Latini in je poslanikovi soprogi izrazil svoje in Ducejevo sožalje.

Papež Pij XII. je zvedel za smrt poslanika opoldne. Že prejšnje dni se je zanimal za Attolicovo zdravstveno stanje. Vest o njegovi smrti je napravila nanj globok vtis. Vatikanski državni tajnik je pokojnikovi družini izrazil papeževo sožalje.

Drzni podvigi japonskih vojakov

Tokio, 11. februarja. S Gesla japonskih oddelkov, ki so se izkrcali pod ognjem angleškega topništva in pričeli zavzemati Singapur, so bila »Yama« in »Kawa«. Ti dve besedi so hrabre vojske vzhajajočega solca spominjali na najbolj značilno epizodo japonske zvestobe in junaštva. 47 akhrov je uporabljal ta gesla, ko so se odločili maščevati smrt svojega voditelja princa Akahoa leta 1701. Princ Ji je v navalu jeze užalil princa Akahoa in zaradi tega je skušal princa Akaho ubiti na gradu Edo. Za kazen si je moral princa Akaho vzeti življenje z lastnim mečem. Iz maščevanja je njegovih 47 samurajcev po enoletni skrbni pripravi neko noč napadla palačo princa Jia. Princ Ji je bil ubit. V tej noči so se japonski vojaki, kakor pri napadu na Singapur, za obveščanje in medsebojno spoznanje posluževali gesla »Yama in Kawa«.

Med mnogimi prizori, ki so jih listi opisali, je bilo posebno poudarjeno podvzetje drzne patrolne 8 inženjerov. Hrabri inženjerji so dobili ukaz, naj popravijo škodo na mostu, ki so ga Angleži razdejali. Most je bil porušen v dolžini 50 m na kraju, ki je 600 metrov oddaljen od Johore. V trdi noči so inženjerji šli na delo. Čeprav je bila voda izredno mraz, so se virgli v morje in ko so z ene strani pregledali škodo, ki so jo povzročili angleške bombe, so odplavali na drugo stran mosta, ki je bila pod neprestanim ognjem sovražnika. Krogle so deževale v vodo okrog inženjerjev, ki so popolnoma goli nadaljevali s svojim pregledom. Nenadoma so v temi zagledali veliko ladjo in so slišali glasove. Eden izmed Japoncev je zavpil »Yama«. Toda namesto odgovora »Kawa« so vojaki na ladji, ki so bili Angleži začeli streljati. Čeprav brez orožja, so se inženjerji odločili za napad na sovražnika. Pod dežjem krogel in ročnih bomb so dosegli ladjo, katero se jim je posrečilo prevrniti. V temi se je pričela sročila borba. Nekaj angleških vojakov je ugonilo, drugi so se pa oddaljili, dočim so angleške baterije na obali, ki so bile alarmirane, pričele streljati. Japonski inženjerji so kmalu nato dosegli obalo Johore.

Izkrcanje na Celebesu

Bangkrok, 11. febr. s. Doznava se, da so se japonske sile izkrcale pri mestu Marassann otoku Celebesu.

in na Novi Britaniji

Saigon, 11. febr. s. Poročilo avstralskega vojnega ministrstva iz Camberre javlja, da so se Japonci izkrcali v Gasmati na južni obali Nove Britanije.

Po Singapur

Port Darwin

Tokio, 11. febr. s. General Oba opisuje v nekem članku, ki ga je objavil »Nichi-Nichi«, važnost Singapura, ki se mora zdaj sam boriti z napadajočimi četami japonske vojske. Po odstranitvi Singapura bo ostalo sovražniku samo oporišče Surabaja, ki je pa že pod nadzorom enega krila japonske ofenzivne razsvetle. Predvideti je, da bodo Angleži skušali braniti Sumatro do skrajnosti in s Sumatro tudi Port Darwin. Toda tudi Sumatra, zaključuje general Oba, se ne bo mogla zaradi velike bližine Malajskega polotoka dolgo upirati. Zaradi tega bodo vsi sovražniški napori po ustvaritvi nadaljnje obrambne črte brez uspeha spričo zmagovalne vojne akcije Japoncev.

Carmona tretjič predsednik Portugalske

Lizbona, 10. febr. s. Na Portugalskem so bile v nedeljo volitve novega predsednika republike. Volilna kampanja za plebiscitno ponovno izvolitev Carmona za predsednika se je končala v soboto zvečer. Ko je govoril o portugalskem državniku ministrski predsednik Salazar, ki je poveličeval njegove sposobnosti in obeležil

simpatije, ki jih uživa med vsem narodom. Salazar je naglasil, da predstavlja Carmona načelo edinstva in obnove Portugalske. Volitve so potekle v popolnem miru. Lizbona sama je bila slavnostno okrašena. Uspeh predsednika Carmona je bil že od vsega početka popolnoma zagotovljen.

Še prihodnje dni predložil predsedniku republike svoja poverljiva pisma. Tako utrditev zvez med obema katoliškima atlantskima državama se smatra v tujekih političnih krogih za posebno važno. Tu naglašajo tudi vsi portugalski listi.

Skrivnost japonskih uspehov

Do dna ji pridemo, če opazujemo vzgojo in šolanje japonske mladine

Iz knjige znanega potopisca Colina Rossa priobčujemo zanimiv odstavek, ki nam vsaj nekoliko pojasni vprašanje od kod toliko uspehi japonskega orožja.

Zagonetka je in ostane, čeprav smo se ta čas navadili smatrati za samo ob sebi umevno, kar bi se nam zdelo pred leti še pravljica. Ne, preko tega vprašanja ne more nihče, ki hoče priti zadnjim dogodkom na Daljnem Vzhodu do dna, namreč vprašanje: kje tiči skrivnost japonskih uspehov. Uspeh je tu, celo nasprotni kot ostoče države ga ne morejo več zanikati in tu je na vseh poljih, na vojaškem, političnem, gospodarskem, duhovnem. Zares ne kaže več gledati v Japoncih zgolj spretno posnemalce brez lastne tvorne moči. V najslabšem primeru imajo dar prevzeti tujo kulturo in tujo civilizacijo v svoje svrhe, jo preoblikovati in ustvariti iz nje nekaj novega, lastnega. To se jim je posrečilo svoj čas s kulturo in civilizacijo Kitajske in vse kaže, da se jim bo to posrečilo zdaj z zapadno kulturo in civilizacijo.

Kdor je imel kdaj opraviti z Japonci se prvi hip ni mogel dovolj naučiti njihovega na videz počasnega dojemanja, neodločnosti, omahovitosti, zlasti pa formalizma in birokratizma. Večkrat se človeku zdi, kakor da Japonci sploh ne more priti do nobenega zaključka in nobene odločitve. In ta narod je kot edini v Aziji dohitel zapadno tehniko, ki je bila v svojem razvoju daleč pred njegovo. Japonski narod si je upal, kot edini kljubovati premoci bele rase, in zasledovati navzlic odporu vselej Rusije, Francije, Anglije in Amerike svoje visoke svetovne politične cilje uspešno od leta do leta, od dne do dne.

Ce proučimo činitele, kakor so v resnici, stojimo najprej pred zagonetko, če opazujemo izobrazbo in šolanje mladih Japoncev. Začne se s ljudsko šolo. Tu se že vzgajajo

malu narodni junaki, ki ne poznajo nobene višjega cilja, kakor da bodo mogli nekoč žrtvovati svoje življenje za cesarja in domovino in sicer ne samo kot junaki na bojišču, temveč tudi pri napornem, trdem in nevhvaležnem vsakdanjem delu, kar je mnogo težje. V ljudski šoli se mladi Japonci obremenjujejo s svojimi vročkovno, strastno naturo pod najstrožjo disciplino ali pa jo uporabljajo za doseg zmag ob največji razbrzdanosti, da jo spravi v danem trenutku zopet pod popolno kontrolo. Nikjer se ne da to opazovati tako dobro, kakor v starem japonskem bojnem sportu kakor je recimo »sumo«, starojaponska rokoborba. Po strogo predpisanih malone verskih običajih navalita nasprotnika liki tigra drug na drugega. Živalsko zatulita, potem pa kar naenkrat v skrajnem samoočlovečanju prenehata boriti se in obstaneta nepremično v strogo predpisanih držah zaključnega štalija. Popolno obvladane duševnih in telesnih sil ter njihov skrajni napor to je značilno za vse faze japonskega šolanja.

Višek šolanja so pa večerne duhovne vaje pred cesarjevo podobno, ki se v ta namen svečano odvijajo ali pa pred državnim zastavo. Pri cesarjevi podobni kleče v vrstah nepremično vsi tečajniki. Vodja začne moliti ali peti ob spremljevanju ritmičnega bobnanja. Učenci kleče sklenjenih rok, njihova molitva postaja vedno bolj vroča. Roke sklepajo vedno bolj krčevito in slednjič so sklenjene tako, kakor da so zraščene. Vsi prisotni; so kakor vlti v eno telo, v eno enotno voljo, v eno bitje, po mesu in krvi, ki je ena sama skrajna duševna in duhovna napetost. Tudi besede, ki jih izgovarjajo v ritmičnem petju, se spajajo v en sam banjav z naglasom na počasi izgovarjani zadnji zlog. Ta besela pomeni »deset tisoč let«. To je vroča molitev, obenem pa zahtevajo klic, naj nakloni usoda japonski moči in veličini še deset tisoč let.

Poraba vode v Ljubljani

V mestu je 5000 kopalnic — Na vsakega Ljubljančana pride na leto 190 l vode

Ljubljana, 11. februarja. Nedavno smo navedli nekaj zanimivih številk o porabi vode v Ljubljani. Predvsem smo se ozirali na podatke o poslovanju mestnega vodovoda lani. Naglasili smo, da voda spada med najvažnejše življenjske potrebščine, čeprav tega navadno ne čutimo. Ob tej priložnosti pa bomo še pokazali, da je količina porabljene vode tudi merilo civilizacije mesta. Če hočemo presoditi, ali je količina porabljene vode pri nas velika ali ne, se moramo ozirati tudi na polatke o porabljene vodi v nekaterih drugih mestih, vsaj tako velikih ali pa večjih od Ljubljane.

Kulturne razmere so pa tesno zvezane z gospodarskimi. V mestih, kjer ni dobro razvito gospodarsko življenje, prebivalstvo navadno ni deležno mnogih civilizacijskih dobrin. Vendar moramo tudi upoštevati, da je civilizacijska raven prebivalstva v izrazito industrijskih mestih navadno nižja od ravni prebivalstva uradniškega mesta. Tako je n. pr. v industrijskih mestih, kjer prevladuje delavstvo, način življenja predvsem delavski, kar se očituje zelo v porabi življenjskih potrebščin.

Število kopalnic v Ljubljani se je v zadnjem desetletju zelo naglo povečalo. Tako je Ljubljana štela l. 1931. le 2495 kopalnic, lani pa že okrog 5000. Leta 1940. je bilo v Ljubljani 4.925 kopalnic, leta 1939. 4637 in leta 1938. 4326. Čim bolj je naraščalo število kopalnic, tem več je bilo porabljene vode na leto. Večina novejših hiš ima kopalnice in zadnja leta je bilo urejenih precej kopalnic tudi v starejših hišah. Vse nove hiše imajo moderne vodovodne naprave, med tem ko v številnih starejših hišah še ni stranišč na splakovanje. Če s tem si laiko razlagamo, zakaj poraba vode v zadnjih letih vedno bolj narašča.

Povprečna poraba vode na prebivalca in leto je v Ljubljani sorazmerno velika v primerj s porabo v številnih drugih mestih. Sicer navajajo razni avtorji zelo različne številk o porabljene vodi v enem in istem mestu, vendar smemo te podatke vsaj do neke mere upoštevati. Zadnjič smo navedli, da znaša povprečna poraba vode na leto in

prebivalca v Ljubljani 190 litrov. Povprečna poraba vode v Genovi 181, v Milanu 343, Napoliju 195, v Rimu 417, Berlinu 126, Leipzigu 108, Kielu 96 in Frankfurtu 163 litrov. Razlikovati moramo med obmorskimi in celinskiimi mesti, med industrijskimi in neindustrijskimi. Tako vidite, da je n. pr. v Milanu posebno velika poraba vode, kar si razlagamo s tem, da v tem mestu porabi industrija mnogo vode. Mnogo manjša je poraba vode v obmorskih mestih. Iz statističnih podatkov je razvidno, da je v mnogih obmorskih mestih poraba vode, ki priteka po vodovodu, manjša. To si razlagajo tako, da v obmorskih mestih ljudje ne porabijo toliko sladke vode za kopanje, ker se kopljejo predvsem v morju.

Ze zadnjič smo omenili, da na porabo vode vplivajo razni činitele, ki ne prihajajo od izraza enako v vseh mestih. Tako je posebno pomembno, ali je stavbna delavnost živahna ali ne. V Ljubljani se je izkazalo, da je bila v letih gospodarske krize, ko je bila stavbna delavnost v zastoju in ko so številna industrijska podjetja skrbila obratovanje, poraba vode znatno manjša. Dokazali smo tudi, da je poraba vode mnogo večja v hudi zimi, ko ljudje pušajo odprte vodovodne pipe. Tako je bila poraba vode v najmržnejših dneh prejšnjega meseca približno za 10.000 m³ večja na dan kakor v normalnih razmerah. Manjša je poraba vode v deževnih letih z mrzljajimi poletji, kar je prišlo do izraza tudi v zadnjih dveh letih. Vsekakor moramo tudi upoštevati, da je v tako zvanih vrtnih mestih poraba vode večja. Tako porabijo pri nas na periferiji mnogo več vode kakor v nekaterih starejših mestnih delih, pač zato, ker poletne mesece zalivajo vrtove.

Ce upoštevamo vse to, ostane vendar količina porabljene vode merilo civilizacijske ravni mestnega prebivalstva. V tem pogledu zavzema Ljubljana prav častno mesto.

Iz Novega mesta

Analiza dolenskih vin. Vinarsko nadzorništvo pri Visokem Komisarijatu za L. jansko pokrajino bo s sodelovanjem sreskega referenta za vinarstvo v Novem mestu in kmetijske kontrole postaje v Ljubljani izvršilo v teku tega meseca v glavnih vinarskih centrih Dolenske točno analizo vin koliko vsebujejo alkohola, kisline in ekstrakta. Analize se bodo opravljale po sledečem redu: 12. februarja v Kostanjevici v prostorih gostilne Bučar, 13. februarja pri Sv. Križu v občinski pisarni, 14. februarja v St. Jerneju (tudi za občno Orehovo), v prostorih, ki ga bo določila občina, 28. februarja v Novem mestu za občino Novo mesto, Mirna peč in Prečna, 27. februarja v St. Petru za občini St. Peter in Bela cerkev in 28. februarja zopet v Novem mestu za občino Šmilhe, Brusnice in Toplice. Vinogradniki, ki bi želeli dati v analizo svoja vina, morajo en dan pred prihodom komisije na določeni zbirališčih oddati po pol litra vsake vrste vina in na steklenicah označiti svoje ime, bivališče in vrsto vina. Vsa podrobna navodila dobijo vinogradniki pri okr. kmetijskem referentu v Novem mestu.

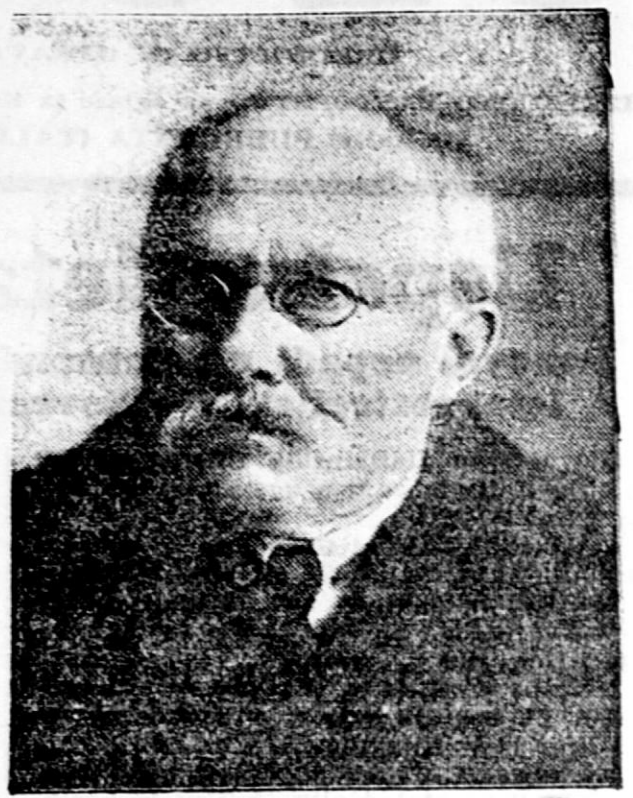
Iz Spodnje Štajerske

Zdržitve dveh tvernic na Štajerskem. Tekstilni tvernici v Litiji in v St. Pavlu pri Preboldu, ki sta bili že doslej last istega konzerna, sta se sedaj tudi formalno združili v enotno delniško družbo z glavnico 1.000.000 mark. Družba se imenuje Litijsko prebolska tekstilna tvernica, d. d.

Obnovite naročnino!

Jože Gostinčar †

V nedeljo je na svojem domu v Vižmarjih, kjer je preživel zadnja leta, odkar se je umaknil iz javnega življenja, umrl bivši poslanec in minister g. Jože Gostinčar. Dočkal je starost 82 let. Pokopali so ga danes.

S pokojnikom odhaja v večnost eden naših najbolj markantnih javnih delavcev preteklega časa. Spadal je med največje trudnike in prijatelje dr. Janeza Ev. Krekator je bil z njim ustanovitelj protimarksiističnega krščansko-socialnega pokreta med slovenskimi delavci. Bil je predsednik ali drugar funkcionar v celi vrsti delavskih strukovnih in gospodarskih organizacij, kot človek pa srčno dober in ljubezniv, tako da je imel v vseh krogih obilno osebnih prijateljev.

Bodi pokojniku ohranjen najlepši spomin!

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sreda, 11. februarja: Lurška Marija, Adolf

DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matice: Bastard
Kino Sloga: V mreži
Kino Union: Kraljica smega
Umetnostna razstava bratov Vidmarjev v galeriji Oborski na Gosposvetki cesti, odprta od 9.—16.

DEZURNE LEKARNE
Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Garts, Moste — Zaloška cesta 47.

Prestopki obrtnih predpisov

Ljubljana, 10. februarja. Nadzorni oddelki ljubljanske Kr. kvature so pretekli dni zapisali naslednje obrate, ker so dajali gostom meso in testenine, ko je to prepovedano:

1. Podstudenšek Ivana, Ljudska kuhinja, Florjanska 16; 2. Dolničar Alojzij, gostilna, Gradišče 13; Mendušić Vincenc, gostilna, Trnovski pristan 4; 4. Tomšič Franc, gostilna, Cesta 29, oktobra 4, 5. Sturm Ivana, gostilna, Sv. Petra 16, 6. Gorše Ivan, gostilna, Gosposvetka 14, 7. Cotič Ivan, gostilna, Tržaška 54; 8. Izlaker Alojzij, gostilna, Pred škofijo 14; 9. Klemenčič - Maček Ivan, gostilna, Kongresni trg 2, 10. Baver Angela, gostilna, Mesarska 4; 11. Skulj Rudolf, gostilna, Florjanska; 12. Fornez Antonija Ljudska kuhinja, Kolodvorska 8; 13. Colombo Edgard, gostilna, Gosposvetka 16.

Vsi so bili kaznovani z globo, razen tega pa je Eksk. Visoki Komisar odredil začasno zatvoritev gostilniških lokalov za trajanja od 10 do 20 dni. Pri vsem tem ostane nespremenjena obveza lokalov, da svojemu osebju izplača prejemke.

Ker niso imeli označenih cen, so bili kaznovani naslednji trgovci: 1. Sare Marija, Tyrševa 37, 2. Sušnik Alojz, trgovina z železom in kovinami, Zaloška 21, 3. Skrajnc Marija, trgovina s kolonialnim blagom, Zeljarska 11, 4. Bregant Marija, manufakturna trgovina, Dolenjska 14, 5. Skrajnc Anton, trgovina z zelenjavo, Karadžičeva 4.

Sodni oblasti so bili naznanjeni zaradi nedopustnega dvigovanja cen trgovci: 1. Florjančič Ivana, prodaja zelenjave, Kamnec 30, 2. Skrajnc Anton, prodaja zelenjave, Karadžičeva 4, 3. Kozlevčar Alojz, prodaja zelenjave, Studence 14.

Cene fotografij za osebne izkaznice

Na podlagi določil čl. 1 uredbe Visokega komisarija št. 17. Sl. št. 38/41 z dne 10. maja 1941-XIX se odobrava najvišja prodajna cena za 4 fotografske slike v izmeri 4,5x5 cm za 12 L za osebne izkaznice v smislu navedbe Visokega komisarija za Ljubljansko pokrajino z dne 24. I. 1942 št. 7. Služ. list 8/42-XX, franco atelje.

Tvrda je dolžna, da objavi odobrene cene v prodajnem prostoru v obliki cenika na dobro vidnem in dostopnem mestu.

Kršitelji teh določil se kaznujejo po uredbi o cenah z dne 12. marca M. s. št. 358.

Na smrt obsojeni

bolgarski vojniki

Sofija, 11. febr. s. Razprava zaradi vojaškega vohunstva v prid Anglije, Amerike in bivše Jugoslavije pred vojaškimi sodiščem v Sofiji, se je zaključila s smrtno obsodbo treh obtožencev dr. Georgija Valkova, bivšega glavnega urednika lista »Pladnje«, ki je bil znan zaradi svojega dolgega delovanja v prid komunistov in Srbov, njegovega brata Vasilija Valkova in tehnika bolgarskega letalstva Emila Strateva. Obtoženci so pošiljali sovražnim silam podrobne vojaške načrte o pristaniščih in letališčih Bolgarije.

Sovjetski mornariški

komisar razrešen

Rim, 11. febr. s. Moskovski radio je včeraj zjutraj objavil, da je vrhovni Sovjet razrešil zaradi bolerni ljudskega komisarja za sovjetsko mornarico Budelskega in je imenoval na njegovo mesto Sersjova.

Še o družinskih vrtovih

Vprašanja, ki jih bo treba rešiti že v začetku — Vsak citraj naj dobi vsaj po en družinski vrt

Ljubljana, 11. februarja
O pobudi za ureditev družinskih vrtov v Ljubljani po zgledu drugih večjih mest smo že poročali. Pokazali smo na vzroke, ki jih utemeljujejo s strani najemnikov zemlje, kakor tudi na razloge, ki so odločilni, da jo upoštevajo merodajni mestni činitelji. Bežno smo se dotaknili tudi razvoja družinskih vrtov v mestih zapadnoevropskih držav in ugotovili, da se je gibanje, ki se je začelo sredi preteklega stoletja v Nemčiji, kasneje uspešno razširilo po Belgiji, Franciji, Angliji in drugod.

Z ureditvijo družinskih vrtov — naj še enkrat poudarimo, da gre pri tem za samostojne vrtove, ki njih najem ni v nobeni zvezi s stanovanjem — pa so združena razna vprašanja, ki so bistvene važnosti za njihovo uspešnost. Tako predlagatelji kakor zakupodajalci — in upravičeno namizno, da pride pri tem prvenstveno v poštev mestna občina — jih bodo morali dobro premisliti, saj je od njihove pravilne rešitve že v začetku zelo odvisen uspeh vsega pokreta. V rokah imamo poročilo o 15-letnem delovanju ene izmed evropskih državnih zvez matih vrtnarjev. Skušnje in uspehi, ki so jih imeli zagovorniki ureditve družinskih vrtov, so zanimivi in poučni.

Prvi pogoj je zagotovitev relativne trajnosti

Že kmalu po ustanovitvi prvega družinskega vrta, se je pokazala ena največjih težav, na katere je gibanje naletelo v vseh državah in mestih. Mestna uprava, ki je družstvu odstopila v ureditev večje zemljišče, je odpovedala zakupno pogodbo z uveljavljeno, da potrebuje svet za svoje gradbene namene. Tomu zgledu so nato sledila vsa druga mesta in vrtnarsko gibanje je prišlo povsod v težave. Jasno je namreč, da bo zakupnik parcele v družinskem vrtu gospodarsko proizvajal v polni meri le, ko bo vedel, da lahko razpolaga z zemljo za daljšo dobo. Le v tem primeru bo pripravljen napraviti ograjo, vodovod in bo pristopen za ureditev nasadov, ki bodo celote estetsko povzdignili. Taka gotovost bo učinkovala tudi na njegovo obdelovanje zemlje, kjer bo stremel, da jo čim bolj izboljša, da je ne izčrpa popolnoma, temveč ji vsako leto tudi dovaja potrebne snovi.

Nekatera mesta so uvidela že kmalu po svetovni vojni upravičenost težnje vrtnarjev po relativni trajnosti družinskih vrtov. Mesto javnih nasadov (parkov) so dovolila urediti vrtove, pristajajoč kot pogoj, da morajo biti lepo in okusno urejeni, da so med omejenimi parcelami napravljene javne sprehajalne poti in podobno.

Družinske vrtove je treba vnesti že v regulacijski načrt

Kakor je bila takda rešitev razveseljiva, vendar je še vedno slonela samo na dobrohotnem razumevanju socialne in gospodarske važnosti družinskih vrtov. Zakonske osnove, ki bi predpisale določitev posebnih zemljišč v ta namen že v samem regulacijskem načrtu, pa ni bilo in prej ali slej bi se lahko zgodilo, da bi kakšna občinska uprava spremenila svoje naziranje. Šele ko je organizacija vrtnarjev uspelo uveljaviti svoje težnje v tem smislu tudi v parlamentu, je bil odstranjen poslednji vzrok negotovosti. Odtlej se je število vrtov naglo večalo in od 5,2% vseh vrtov v državi je od odstotek družinskih vrtov do 1.1939 dvignil že na 23. L. 1926 so jih našli 20 tisoč 700, L. 1939 pa 131.024.

Vprašanje trajnosti bo važno tudi pri nas. Na lanskem razstavi regulacijskih načrtov, kolikor se spominjamo, ni nobeden izmed razstavljajočih projektantov upošteval ureditve družinskih vrtov. Tudi navodila niso konkretno govorila o njih. Vendar pa ob dobri volji in razumevanju ne bo težko najti primerna zemljišča v ta namen in jih namesto za druge podobne namene uporabiti za ureditev stalnih družinskih vrtov. V poštev pridejo pri tem vsi mestni okraj.

Prevelike finančne žrtve?

Morda bo pri tem kdo izrazil pomislek, da je misel skrajno lepa, vendar finančno vsaj v dogledni dobi težko izvedljiva. K temu bi pripomnili zaenkrat samo to, da se bo morala v tem pogledu tudi pri nas prej ali slej izpremeniti že omenjena miselnost o absolutni nedotakljivosti lastnine v liberalističnem smislu. Zemlja je vrhovna last celote, mora služiti vsem, ki pripadajo neki skupnosti. Samovoljno izrabljanje lastniškega položaja, kakor so ga nekateri pokazali lani, ko niso hoteli niti za pravico zakupnino dati zemlje v zakup, pač ni daleč od tega.

Prevelike finančne žrtve?

Morda bo pri tem kdo izrazil pomislek, da je misel skrajno lepa, vendar finančno vsaj v dogledni dobi težko izvedljiva. K temu bi pripomnili zaenkrat samo to, da se bo morala v tem pogledu tudi pri nas prej ali slej izpremeniti že omenjena miselnost o absolutni nedotakljivosti lastnine v liberalističnem smislu. Zemlja je vrhovna last celote, mora služiti vsem, ki pripadajo neki skupnosti. Samovoljno izrabljanje lastniškega položaja, kakor so ga nekateri pokazali lani, ko niso hoteli niti za pravico zakupnino dati zemlje v zakup, pač ni daleč od tega.

Prevelike finančne žrtve?

Morda bo pri tem kdo izrazil pomislek, da je misel skrajno lepa, vendar finančno vsaj v dogledni dobi težko izvedljiva. K temu bi pripomnili zaenkrat samo to, da se bo morala v tem pogledu tudi pri nas prej ali slej izpremeniti že omenjena miselnost o absolutni nedotakljivosti lastnine v liberalističnem smislu. Zemlja je vrhovna last celote, mora služiti vsem, ki pripadajo neki skupnosti. Samovoljno izrabljanje lastniškega položaja, kakor so ga nekateri pokazali lani, ko niso hoteli niti za pravico zakupnino dati zemlje v zakup, pač ni daleč od tega.

Prevelike finančne žrtve?

Morda bo pri tem kdo izrazil pomislek, da je misel skrajno lepa, vendar finančno vsaj v dogledni dobi težko izvedljiva. K temu bi pripomnili zaenkrat samo to, da se bo morala v tem pogledu tudi pri nas prej ali slej izpremeniti že omenjena miselnost o absolutni nedotakljivosti lastnine v liberalističnem smislu. Zemlja je vrhovna last celote, mora služiti vsem, ki pripadajo neki skupnosti. Samovoljno izrabljanje lastniškega položaja, kakor so ga nekateri pokazali lani, ko niso hoteli niti za pravico zakupnino dati zemlje v zakup, pač ni daleč od tega.

Prevelike finančne žrtve?

Morda bo pri tem kdo izrazil pomislek, da je misel skrajno lepa, vendar finančno vsaj v dogledni dobi težko izvedljiva. K temu bi pripomnili zaenkrat samo to, da se bo morala v tem pogledu tudi pri nas prej ali slej izpremeniti že omenjena miselnost o absolutni nedotakljivosti lastnine v liberalističnem smislu. Zemlja je vrhovna last celote, mora služiti vsem, ki pripadajo neki skupnosti. Samovoljno izrabljanje lastniškega položaja, kakor so ga nekateri pokazali lani, ko niso hoteli niti za pravico zakupnino dati zemlje v zakup, pač ni daleč od tega.

Prevelike finančne žrtve?

Morda bo pri tem kdo izrazil pomislek, da je misel skrajno lepa, vendar finančno vsaj v dogledni dobi težko izvedljiva. K temu bi pripomnili zaenkrat samo to, da se bo morala v tem pogledu tudi pri nas prej ali slej izpremeniti že omenjena miselnost o absolutni nedotakljivosti lastnine v liberalističnem smislu. Zemlja je vrhovna last celote, mora služiti vsem, ki pripadajo neki skupnosti. Samovoljno izrabljanje lastniškega položaja, kakor so ga nekateri pokazali lani, ko niso hoteli niti za pravico zakupnino dati zemlje v zakup, pač ni daleč od tega.

Prevelike finančne žrtve?

Morda bo pri tem kdo izrazil pomislek, da je misel skrajno lepa, vendar finančno vsaj v dogledni dobi težko izvedljiva. K temu bi pripomnili zaenkrat samo to, da se bo morala v tem pogledu tudi pri nas prej ali slej izpremeniti že omenjena miselnost o absolutni nedotakljivosti lastnine v liberalističnem smislu. Zemlja je vrhovna last celote, mora služiti vsem, ki pripadajo neki skupnosti. Samovoljno izrabljanje lastniškega položaja, kakor so ga nekateri pokazali lani, ko niso hoteli niti za pravico zakupnino dati zemlje v zakup, pač ni daleč od tega.

Prevelike finančne žrtve?

Morda bo pri tem kdo izrazil pomislek, da je misel skrajno lepa, vendar finančno vsaj v dogledni dobi težko izvedljiva. K temu bi pripomnili zaenkrat samo to, da se bo morala v tem pogledu tudi pri nas prej ali slej izpremeniti že omenjena miselnost o absolutni nedotakljivosti lastnine v liberalističnem smislu. Zemlja je vrhovna last celote, mora služiti vsem, ki pripadajo neki skupnosti. Samovoljno izrabljanje lastniškega položaja, kakor so ga nekateri pokazali lani, ko niso hoteli niti za pravico zakupnino dati zemlje v zakup, pač ni daleč od tega.

Prevelike finančne žrtve?

Morda bo pri tem kdo izrazil pomislek, da je misel skrajno lepa, vendar finančno vsaj v dogledni dobi težko izvedljiva. K temu bi pripomnili zaenkrat samo to, da se bo morala v tem pogledu tudi pri nas prej ali slej izpremeniti že omenjena miselnost o absolutni nedotakljivosti lastnine v liberalističnem smislu. Zemlja je vrhovna last celote, mora služiti vsem, ki pripadajo neki skupnosti. Samovoljno izrabljanje lastniškega položaja, kakor so ga nekateri pokazali lani, ko niso hoteli niti za pravico zakupnino dati zemlje v zakup, pač ni daleč od tega.

Prevelike finančne žrtve?

Morda bo pri tem kdo izrazil pomislek, da je misel skrajno lepa, vendar finančno vsaj v dogledni dobi težko izvedljiva. K temu bi pripomnili zaenkrat samo to, da se bo morala v tem pogledu tudi pri nas prej ali slej izpremeniti že omenjena miselnost o absolutni nedotakljivosti lastnine v liberalističnem smislu. Zemlja je vrhovna last celote, mora služiti vsem, ki pripadajo neki skupnosti. Samovoljno izrabljanje lastniškega položaja, kakor so ga nekateri pokazali lani, ko niso hoteli niti za pravico zakupnino dati zemlje v zakup, pač ni daleč od tega.

Prevelike finančne žrtve?

Morda bo pri tem kdo izrazil pomislek, da je misel skrajno lepa, vendar finančno vsaj v dogledni dobi težko izvedljiva. K temu bi pripomnili zaenkrat samo to, da se bo morala v tem pogledu tudi pri nas prej ali slej izpremeniti že omenjena miselnost o absolutni nedotakljivosti lastnine v liberalističnem smislu. Zemlja je vrhovna last celote, mora služiti vsem, ki pripadajo neki skupnosti. Samovoljno izrabljanje lastniškega položaja, kakor so ga nekateri pokazali lani, ko niso hoteli niti za pravico zakupnino dati zemlje v zakup, pač ni daleč od tega.

Prevelike finančne žrtve?

Morda bo pri tem kdo izrazil pomislek, da je misel skrajno lepa, vendar finančno vsaj v dogledni dobi težko izvedljiva. K temu bi pripomnili zaenkrat samo to, da se bo morala v tem pogledu tudi pri nas prej ali slej izpremeniti že omenjena miselnost o absolutni nedotakljivosti lastnine v liberalističnem smislu. Zemlja je vrhovna last celote, mora služiti vsem, ki pripadajo neki skupnosti. Samovoljno izrabljanje lastniškega položaja, kakor so ga nekateri pokazali lani, ko niso hoteli niti za pravico zakupnino dati zemlje v zakup, pač ni daleč od tega.

Prevelike finančne žrtve?

Morda bo pri tem kdo izrazil pomislek, da je misel skrajno lepa, vendar finančno vsaj v dogledni dobi težko izvedljiva. K temu bi pripomnili zaenkrat samo to, da se bo morala v tem pogledu tudi pri nas prej ali slej izpremeniti že omenjena miselnost o absolutni nedotakljivosti lastnine v liberalističnem smislu. Zemlja je vrhovna last celote, mora služiti vsem, ki pripadajo neki skupnosti. Samovoljno izrabljanje lastniškega položaja, kakor so ga nekateri pokazali lani, ko niso hoteli niti za pravico zakupnino dati zemlje v zakup, pač ni daleč od tega.

Prevelike finančne žrtve?

Morda bo pri tem kdo izrazil pomislek, da je misel skrajno lepa, vendar finančno vsaj v dogledni dobi težko izvedljiva. K temu bi pripomnili zaenkrat samo to, da se bo morala v tem pogledu tudi pri nas prej ali slej izpremeniti že omenjena miselnost o absolutni nedotakljivosti lastnine v liberalističnem smislu. Zemlja je vrhovna last celote, mora služiti vsem, ki pripadajo neki skupnosti. Samovoljno izrabljanje lastniškega položaja, kakor so ga nekateri pokazali lani, ko niso hoteli niti za pravico zakupnino dati zemlje v zakup, pač ni daleč od tega.

nes po miselnosti, ki zmaguje po vsem svetu, več sprejemljivo.

Oddaljenost od stanovanjskega središča največ 2,5 km

Važno vprašanje pri določanju zemljišč, kjer naj se uredi družinski vrtovi, je njihova oddaljenost od stanovanj najemnikov. Izkušnje drugod so pokazale, da so najemniki vrtov pripravljeni, potrpeti mnoge druge nevednosti, le glede oddaljenosti so bili zelo občutljivi. To je razumljivo, saj spada vrt k vsakdanjemu gospodinjstvu in mora biti kolikor toliko pri roki. Tudi delavci, uslužbenci in nameščenci izven svojih delovnih ur ne razpolagajo s tolikim prostim časom, da bi mogli porabiti n. pr. več kot dobro uro za prihod in vrnitev.

Pri upoštevanju te važne okolnosti pa ni odločilna oddaljenost družinskega vrta od središča mesta, pač pa od središča stanovanjskega okolja, ki v njem bivaajo najemniki družinskih vrtov. Če naj bi bil v vsakem mestnem okraju urejen vsaj po en družinski vrt, bi oddaljenost od središča dotičnega okraja ne smela biti večja kot 1,5 do 2,5 km. Poleg tega je treba upoštevati tudi dostopnost, razne prometne zveze, predvsem bližino tramvajske proge. Za kolesarje bi morala biti urejena pri vsakem vrtu posebna shramba.

Lega in vodne razmere

Odločilni sta tudi lega in vodne razmere. Glede lege ni vseeno, ali zemljišče visi in proti kateri strani je nagnjeno ali je ravno, ali je izpostavljeno vetru ali je v zavetju, ali je v bližini visokih dreves, ki ovirajo rast, ali je izpostavljeno solncu. Pri presoji vodnih razmer se mora upoštevati eventualna nevarnost poplav, stanje talne vode, možnost črpanja vode na mestu in dostopnost za zalivanje potrebne vode. Vse to so vprašanja, ki jih je treba premisliti in rešiti že v začetku, da bodo dani vsi potrebni pogoji za uspeh.

Purani ogražajo slavo Krištofa Kolumba

Zanimiv spor med učenjaki, ki še niso izrekli zadnje besede

V katedrali v Slezvigu imajo nekaj zanimivih slik puranov, o katerih se je bil raznel pred leti oster spor med strokovnjaki. Eni so trdili, da kaže, te slike na kulturne stike med Evropo in Ameriko še pred časi Krištofa Kolumba torej preden je bila Amerika odkrita. Gre predvsem za sliko beetlehemskega pokolja otrok, kateri je priključenih kot okrasek osem puranov. Slika izvira nedvomno iz 13. stoletja. Purani pa ne izvirajo iz Evrope, temveč iz notranje Amerike in po dosedanjih ugotovitvah so prišli v Evropo v letih 1520 do 1533. Če so torej nastale slike v katedrali v Slezvigu res v 13. stoletju, je s tem doprinesen dokaz, da sta imeli Evropa in Amerika kulturne stike že d približno 200 let pred Krištofom Kolumbom. Ali je to res? Odgovor na to vprašanje zanima v enakni meri zgodovinarje, geografe in naravoslovce.

V zadnjem času sta našala dva tabora v zadevi tega zanimivega vprašanja. Eni trdijo, da slike puranov niso tako stare, drugi pa pravijo, da je njihova starost izven dvoma. Dokazano je sicer, da so slike nastale v letih 1270 do 1289. Toda pozneje so bile večkrat restaurirane. Zadnjič je restauriral v Hannoveru švedski slikar prof. Olbers, ki je leta 1868 do 1891 sam slikal osem puranov in tako obnovil že malo obledelo sliko. Njegovi nasprotniki pa trdijo zdaj, da je bil zapadei Olbers prevari svojega spomina čez da predstavlja slika ameriške divje purane, ne pa sedanjih naših puranov.

V zadnjem času so s "okrovinjaki" temeljito preiskali barve in napravili več fototehničnih reakcijskih preizkusov, ki res kažejo, da so nastale slike puranov v katedrali v Slezvigu v 13. stoletju. Na fotografiji plošči se namreč jasno vidi, da odgovarja rdeča barva puranov v p. m. meri barvi, kakršno so uporabljali srednjeveški slikarji pri vseh cerkvenih slikah. Pač se pa ta barva znatno razlikuje od one, ki jo je uporabljal prof. Olbers. Zadnja beseda pa seveda še ni bila izrečena. Če bi se posrečilo točno dokazati, da izvirajo slike puranov v katedrali v Slezvigu iz časov pred Krištofom Kolumbom,

Seveda je visoki komisariat izdal okrožnico, ki pojasnjuje, da lahko osebno izkaznico, predvideno v naredbi Visokega komi-

Velikost, najemnina, ureditev vzornih in poskusnih vrtov

Velikost zemljišč, ki bi se naj odredila za ta namen, je v naprej težko določiti. Ravnala se bo vsaj v začetku po razpoložljivosti zemlje. Na posameznika bi pa vendarle moralo odpasti do 600 kv. m obdobje površine.

Urediti bo treba tudi višino najemnine. Najprimernejše bi bilo, če bi zakupodajalka sklenila zakupno pogodbo s krajevnim vrtnarskim društvom oziroma njegovo podružnico in bi pri tem ne zahtevala glede na to, da bi družinski vrtovi izpolnjevali tudi splošno važne naloge, več kot priznavalnino. Najemnina, določena po kakovostnih lastnostih zemlje, naj bi v večjem delu pripadla organizaciji, ki bi se obvezala, da bo skrbela skupno z najemniki za lepo zunanjo ureditev in vse, kar bi bilo potrebno, da bi družinski vrtovi nadomestili izprebitališča in parke.

Društvo bi končno pripadla naloga, da skrbi za teoretični in praktični pouk najemnikov vrtov, za skupno nabavljanje semen, gnojil, orodja, izvrševanje skupnih prevozov in podobno. Vsaka parcela bi morala imeti svojo uto za shrambo orodja in počitek. Zelo važna bi bila s praktičnim poukom v zvezi tudi ureditev vzornih vrtov, ki bi bili dostopni vsem in kjer bi mogli nuditi vsakomur najbolj nazorna navodila glede posameznih vrtnih del in uspehov saditve posameznih sort zelenjave. Tam bi uredili tudi poskusno vrtnarsko postajo itd.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele — in teh zlasti danes ni malo — pa je treba ustreči.

Pobuda za ureditev družinskih vrtov je važna in če bo naletela na razumevanje, smemo upravičeno upati, da bo rodila zdrav sad moralno, vzgojno, socialno in v nemali meri tudi gospodarsko. Ljubljana se je že toliko razvila, da ne more danes več nuditi vsem meščanom s stanovanjem tudi kos vrta. Tistim, ki si ga pa kljub temu žele —